

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca- licatum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. L'eo pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányősszékben.

Békesség a földön.

„Az én békémet adom nektek, nem úgy, mint a világ, nem úgy adom én azt nektek.“ Ez a magyarázata isteni ajakról az angyali igéretnek, melylyel békét ígér a földön a jóakaratuaknak. Krisztus békéje az, mely eltölti szívünket e napon. Felmagasztosulva nézem a szent éj hideg, fagyos egén villogó ezernyi csillagot. Ugy hívják ebből a hidegből delejes fényükkel az örök béke és szeretet hazájába. Béke és szeretet. Anyira tulvilági ez a két fogalom, hogy nem is merjük itt a földön keresni, csak mint a hideg éj csillagát messze-messze bámuljuk ott a magasságban. Oh mért nem vagytok közelebb a földhöz, mért nem szálltok a szegény emberiség fagyos ablakaiba, mért nem közeledtek az emberiség megdermedt szívéhez? Miért? Mert Isten a szeretet, az az Isten, ki békéjét adja a jóakaratuaknak. De, ha távol vagyunk az Istentől, lehetnek közel ajándékai.

Béke és szeretet nincs Isten nélkül. Ez a szent karácsony, mint a többi sok száz, nem hirdet mást, csak azt, mit az első hirdetett: „Az Ige testté lett, kinek élete lett az emberek világossága — a világ általa lett — s a világ meg nem ismerte őt.“ — A béke és szeretet kiszorult az emberi lakokból, az emberi szívekből — s meghuzza magát Betlehem falain kívül.

Kigyullad sok karácsonyfa gyertyafénye, ki az öröm sugára a gyermekek ártatlan szemében, talán a szülők és jótévedők szívében is. De hát azért lett az ő élete „az emberek világossága,“ hogy csak ma és csak a kiesi karácsonyfa ágain fényeskedjék, aztán kialudjon egy évig? Csak emléks az ő neve; mint az elhalt jótévedő, kiről megfeledez, az emlékezet s az évforduló nem jóságáról, de éppen kimúltáról tanuskodik? Béke és szeretet nem a gyermekek számára teremtetett, a csillag nem a karácsonyfák festett gyümölcse. Egy mérhetetlen égi fényzőn az, adva Istentől minden gyermeke számára, mely megvilágít minden e világra jövő embert, gyümölcse pedig a boldogság s a keresztény erények menüjét érő kincs-halmaza.

Béke és szeretet! Merre jártok? Talán

a vérmezőn, hol most embert öl az ember? Palotákban, hol ember kenyerére játszik a másik? Törvény-palotákban, hol hideg észszel mérik a szegény inainak hordó-képességét? Vagy talán ott, hol panasz felett kacagnak, hol az emberi jogot osztogatható és megvonható kegynek tekinti és használja ki a csufözvénésuralom-vágy?

Az egy-két karácsonyi lángocskát elnyeli az éj sötétsége s még szomorubbá teszi ezt a szent napot. A emberiség szívvilágából hiányzik a keresztény szeretet, mely nélkül nincs béke, nem történhetik lépés az emberiség földi boldogsága felé. A szív, mely a maga természetéből úgy nem forgatható ki, mint a föld sarkáiból — hisz Isten alkotta, szeretni kénytelen. A szeretet tűz, el nem oltható tűz, mely ha melegét másra ki nem terjeszti, önmagát fogja melegíteni az önzés pokoli hevével. Az a láng, mely Istenhez szállana fel az égbe, kedves illatárban, elzárva szétrombolja a földet s elüzi innét a békét, hoz siralmat, nyomort, kétséget és pusztító szenvedélyeket.

„Kelj föl világosulj meg — Megszületet az Údvözítő! A béke és szeretet rég leszállt a földre. Szüksége van rá a világnak, soha nem volt rá nagyobb szüksége, mint ma. Mért nem keressük annál, ki lehozta az égből: Krisztusnál? Századok tanúsága int, hogy nélküle azt fel nem találta senki, tehát mi sem juthatunk áldásaihoz a kereszténység nélkül.“

Ha az emberiség vagy inkább nemzetünk, legközelebbi tesrvéreinek és magunk boldogságát keressük, halljuk meg az angyalok hívó szavát, értjük meg századok hiteles tanúságait és menjünk a römök közt, elhagyott, csak majdnem egyedül a „pásztorok“ által imádott és ismert Údvözítőhöz. Vegyük ajkunkra isteni csalhatatlan tanát. Keresztjétől önfeláldozást, feltámadásból reményt, bölcsőségéből hitet vegyünk és alakítsuk új utra a világot, mint Ő nekünk átalakította, de mi pusztulni engedték. Igen a világot: a szív, világot. „Az eszelen mondja a szívében, hogy nincs Isten.“ — „szívvél hiszünk az igazságra.“ Így tanít a kereszténység filozófiája. Ime tehát a hit is a szív világában ver gyökeret s ha kivész, ott szárad el. Tud-e remélni más, mint a szív,

hisz a remény a hit zöld levele! Tud-e szeretni más, mint a szív?

Földre szállott Údvözítőnk! Reményt adj, mert remény nélkül a föld gyermekeinek mai állapota csak kétségbeesés lehet; adj szeretetet, mert annak hiánya von sötét fátyolt fölénk! Mind ez megleszen, ha visszatér ama kettőnek lét-feltétele: a hit, a szent kereszténység. Annak visszajötté pedig fölünk függ, kik urai vagyunk saját szívünknek és akaratunknak.

A képviselőválasztások Fejérmegyében.

Néhány nappal ezelőtt sűrűn röpködtek a politika fehér galambjai. Csőrükben a béke olaját hordozták. Maga az ellenzék bocsátotta őket a nagyvilágba. Nem akarta, hogy az ország törvénytelen ségben oszlattassék fel. — Aztán jött Tisza István gróf, kezében nyilvesszövel, és sorba lelődözte a béke fehér galambjait.

— Kell béke?

— Nem kell! Nekem az idő szerint többségem és sok pénzem van. Tizenegy millió: áll rendelkezésemre a választási szerek kenegetésére, tehát választani fogok.

S ha valaki hinni nem akarna a szavának, meggyőződhetik a tények alapján, a választásokra való készülődések után. Csütörtökön Fiáth Pál báró főispán értekezletre hita össze a megye főszolgabírát. Meg is jelent valamennyi pontosan. Információkat kért tőlük, hogy mit lehetne tenni a kormány megrékelt szerkezet kiemelésére. Mert hát szegény és gyalázat, hogy ebben az egész Fejérmegyében nem akad egy öklönnyi képviselő sem, a ki Tiszáért csak a kis újját is megmozdítaná. Sőt! belefojtának egy kanál vízbe. Zichy Jenő és Széchenyi Viktor grófok még tárogatták volna a kormányt egy darabig, de mikor látták, hogy Tisza István nem az országért, hanem önmagáért kormányelnök, hogy nem elvek, hanem a makacs feje vezetik: hátat fordítottak neki. A többi négy: Madarász József, Horváth Gyula, Koller Tivadar (Eötvös Bálintól nem szólnak) pedig kezdettől fogva ellensége volt Tiszának.

A főszolgabírak keserves arcot vágta a furcsa kérdéshez — (olyanformát, mint mikor az az embertől az adósságait kéri.) Mit-feleljenek? Vonogatták a vállukat.

— Hát iszen meg lehet próbálni.

Egyedül Szűts Jenő, a váli kerület főszolgabírja nyilatkozta, hogy az ő kerületében semmi reménység nincs a győzelemre. Ott függetlenségi és néppárti a nép, a kormánypárti a legkevesebb.

Végül abban állapotok meg, hogy próbát tesznek. Mert hát Fiáth Pál báró ragaszkodik Tiszához s a ragaszkodás gyengéd jelül megpróbálja a mamelukliferálást. Mind a hat kerületben állítanak kormánypárti jelöltet. Fehérvárt is,

Papp Károly

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárát a Megyeház-utcáról.)

Mindenmü őr-, nő-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyek, függönyök, végárak, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígerek. 2721 158-103

selyem-műfestő és vegyeszeti ruhatisztító

Mai lapunk 8 oldal.

00000758

Bodajkon is, Váiban, Sárkeresztúron, Rácalmásan és Csákváron.

Fehérvárott Zichy Jenő gróf nagy száka a kormány szemében. Még talán ministert is kapunk ellene. Emlégettek már Nyiri Sándort, de hát az még nem biztos. Sőt az állandó képviselő-jelölt, Hávrának József polgármester is újra szóba került. De hát Hávrának először le kellene mondani a polgármesteri állásról s csak aztán remélhetné a bukást képviselőjelölti minőségében. Ez pedig nehéz dolog. Mert kellemetlen két szék közt a pad alá kerülni. De jelölt lesz, akárki meglásza.

Legeslegújabb hír szerint Nyiri miniszter nem rejteltál a jelöltségre, mert a szabadelvű-párt itt nincs szervezve, ezért 28-án „nagy” szervező gyűlés lesz. (Az udvari tanácsos-jelöltek mind ott lesznek.)

Bodajkon 1300 néppárti, 800 függetlenségi és 600 kormánypárti volt a tavasszal. Azóta nagyot változott a világ. A választók névjegyzéke alapos „javításon” ment keresztül s a néppárti választók számát felére redukálták. Mór és környéke választóinak száma hirtelen elolvadt. Hja! alkotmányos világot élünk s Tisza a miniszterelnök. Ebben az új jogban rejlik az erő. Mi azonban azt hisszük, hogy ez az erő mégis csak gyenge erő lesz. A főispán valamelyik Nádasdy grófort, akár Ferencet, akár Tamást szeretné megnyerni jelöltnek, de hát azok nehezen állnak köztélen. Különösen barátjukkal, gróf Széchenyi Viktorral szemben.

Csákvárott dr. Horváth Gyulát vajmi nehéz lenne kibuktatni. Négy esztendő előtt a gyöngye kormánypártot az erősebb néppárt támogatta s mindkétben megbuktak Tallián Vilossal együtt — azóta Horváth annyit mozgólódott a kerületében, hogy egy Tisza-párti szép szeméiert semmiesetre sem ejtik el. De hát meg lehet próbálni.

Rácalmásan a kormánypárt szövetkezett a függetlenségi párttal a néppárt ellen és sikerült is a győzelem. Hogy most a három közül a leggyöngyösebbet, a kormánypártot, miként lehetne keresztül erőltetni, annak a kitalálására már igazán ember kell ám.

A váli kerület igen érdekes. Eölvös Bálintról, a ki minden valószínűség szerint börtönbe kerül, szó sem lehet. Hanem Gyapay Pált függetlenségi programmal nagy népszerűség övezi körül. Itt azonban egy kis diffikultás van. Gyapay Pál engedélyt kapott a Székesfehérvár—Almádi közt építendő helyiérdektű vasut építésére. Erre aztán azt szokták mondani, hogy „vicinálísta. Mi ugyan nem tudjuk megérteni, hogy egy ellenzéki ember miért ne vehetne részt olyan vállalkozásban, a melyet a kormány engedélyez s miért volna a közgazdasági tevékenység csupán mamelukok kiváltsága. De érdekesnek tartjuk fel- említeni: azok véleményét, a kik azt mondják, hogy Gyapaynak az engedélyezést bizonyos hátsó gondolattal adta meg a kormány. Tudta, hogy Gyapay népszerű jelöltje a függetlenségeknek. Tehát le akart valamit faragni a népszerűségéből azzal, hogy rámondhatják: ime, a vicinálísta (S tény, hogy sokan neheztelnek is Gyapayra ezért.) Másrészt pedig az lebegett szeméiert előtt, hogy Gyapay, esetleg nem lép fel (mert sajnálná a vicinálísta-építés jövedelmét) vagy ha fellép, kárt szenved, mert megválasztatása esetén le kell mondania az engedélyről.

Végül szólnak a sárkeresztúri kerületről. Az öreg Madarász József, a vén kuruc, a ki 67 óta állandó képviselője a kerületnek, nagy száka a kormány szemében. Mi lesz, ha az öreget újra megválasztják? Hiszen, ha a tisztelt Házat megnyitják, az legöregebb, lesz a korelnök. Ő fogja vezetni a házszabályokat. Hogy a lex Dánielre fűtül, az olyan, mint a kétszerkettő. Hátha még neki durálja magát és — a mit eddig ugyan sohasem akart megtenni, — fölvezetné a megnyitóra a képviselőket a Felsőházhoz s Isten tudja

mi mindent mondana ott? No hát ez nagy baj lenne. Tehát el van határozva, hogy Madarászt ki kell buktatni. A kerület úgy sincs vele megalégedve, mert az öreg egy kicsit nagyon is fősvény, soha egy pohár borral meg nem kínálná a hivat, zászlót meg talán 15 esztendővel ezelőtt vett, (pedig választás után mennyi jó firhang lehetne abból). Dolognak is az örege már régóta s szívesen felcserélnék valami újabbal. De annyi bizonyos, hogy ennél nehezebb se volna ám. Elmondunk egy esetet: Az utóbbi választások egyikén történt, hogy egy függetlenségi uri ember lenn járt a kerületben s egyik községben nagy sokadalmat látván, közéjük furakodott. Estére hajlott már az idő, nem ismerték meg mindjárt, tehát kihallgathatta a beszédjüket. Az egyik polgár szavalt erősen, hogy ez már mégse járja a a mit az öreg tesz. Semmi áldozat, felejtük se néz stb. stb. jobb volna már egy újabb, frisebb, szívesebb képviselő. Az uriember közéjük ment s csitítani akarta őket: hogyan atyafiak már csak nem hozzák azt a szégyent a kerületre, hogy az öreget kibuktassák? Ez már mégse járná stb. Egy pillanatra meg voltak lepelve, de a másikban felzúdultak, mint a méhkas: — Mi köze az urnak a mi beszédünkhöz? Mit keres itt? Hát ki nem akarja itt Madarászt? Mindenki akarja. Eljön Madarász! S olyan éljenést csaptak, csak úgy hangzott az utca s a Madarász pártfogóját kis hiba, hogy meg nem szorongatták, a miért föltélezték róluk, hogy nem akarják az öreget.

Szóval haragsznak az örege, de a „nagy-ságos komájukat” (körösztkomája az egész kerületnek) nem adnak a világért sem. Nemcsak a szívükben van benn, hanem a csontjaikban is. Tisza István, no meg hű követője, Fiath főispán hiába várják, hogy Madarászt valaki kibuktassa a sárkeresztúri kerületből.

Nekünk az a véleményünk, a mi sokaké, sőt a főszolgabíráké is: Csak jöjjön a kormány-párti ellenjelölt. Méltóságos főispán ur! csak tessék belőle liferálni minél többet és minél pénzesebbeket. Nagy most a szegénység. Rossz volt a termés, szükben vagyunk az apró pénzzel. A szegény ember kénytelen bevonulni a kuckó mellé s ott sóhajtozik egyedül. Hadd legyen már egy kis vigasság. A Gutman báró öreásokok csengő aranyai soha igazabb utra nem juthának, mint ha a mi szegény népünk istápolná belőle. Aztán meg még egy nagy baj van méltóságos főispán ur! Nincs, a ki megvegye a boratokat. Pedig termelt ám szépen. Egy-két penzesszák épen kapóra csinálhatna egy kis forgalmat. Szegény korcsmárosoknak is fölvidulna az ábrázatjuk. Hogy aztán a jelölt megbuknak, az nem lesz épen baj. Hiszen vaiaiknek ugys meg kell buknia s a nép — a mint látjuk — mégis inkább a Tisza István, illetőleg Méltóságodnak pártját szeretné elűlyesztetni. A minthogy igaza is van.

Puff!

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

— Nauticus. —

I.

(Beavatott tolból vesszük a következő cikket, a mely a tisztviselői kar fizetésrendezésének szönyegrekerülésével minden esetre sokakat fog érdekelni.)

Egy fontos kérdés ellenállhatlanul törekszik a napirendrejutásra. A mult novemberi városi közgyűlés határozata, melyet a tisztviselők és kezelő-személyzet drágasági pótléka tárgyában hozott, most időszerűvé tette az ezen tárgy felett való tanácskozást, a kérdés fontos volta tehát megköveteli, hogy a dolog felől komolyan elmélkedjünk. Vegyük bonckés alá a kérdést teljesen.

Vizsgáljuk első sorban, vajjon kell-e a városi tisztviselők és kezelő-személyzet fizetését rendezni, illetve emelni s ha igen, mily mértékben? Az utóbbi időkben a társadalom minden rétegében szemmel látható forrongás indult meg a nyomasztó életviszonyok szánálása céljából. E mozgalom mindenütt szült eredményeket, néhol torzszülötteket, melyeknek legelőseje a társadalom legelső rétegére támaszkodó szocializmus. Azonban, hála Istennek, a jótékony reakció itt már kezd beállani s a munkáskérdés kezd visszatérni a józanság, a megfontoltság medrébe.

Nagyon természetes csak, hogy az állam ügyeinek kezelői, az állami tisztikar, szintén fel-emelte kéré szavát, hogy a mindenben érezhető áremelkedésekkel szemben, — mely immár nem időszak jelensége többé, hanem a munka minij a termelés fő tényezőjének drágulása folytán konszolidált állapot, — meg legyen neki s adva a lehetőség, tisztességesen, rangjához méltóan élni. Az eredmény — mint tudjuk — itt nem maradt el. A fegyveres erő tisztikarának fizetése — felső kezdeményezésére — legelsőül emelkedett. Később az állami tisztviselők fizetésrendezése következett, majd a vasuti sztrájk által gyorsítva, az államvasutaknál került a kérdés megoldásra, végül a megyei és az ezek alá rendelt városok tisztviselőinek fizetése került szönyegre. Mindez az ország helyeslése mellett történt, mert mindenki belátja, hogy szükséges volt.

Néhány város tisztikara, melyeknek rendezett tanácsa van, vagy szab. kir. város címe (mert biz ez már alig több a címmel) s amely kénytelen iskolát fenntartani, adóbehajtást és ki-nevezést a saját költségén végezteni a pénzügyigazgatóságok felügyelete és szekaturája mellett, van csak azon helyzetben, hogy a fizetés nem emeltetett. Ezideig, tudomásunkkal, csak Szabadka és Győr városok rendezték tisztviselőiknek fizetését. Az előbbi 25% emeléssel, az utóbbi pedig rangsorozat felállításával, az államének majdnem teljesen megfelelőleg.

Ezeket előre bocsátva kérdezzük, vajjon akad-e ember, aki nem foglalkozott volna azzal a gondolattal, hogy a hivatalnokaink fizetésének rendezését a messze jövőbe mi sem odáthajtuk el, mert hiszen itt is ép úgy megdrágult minden, mint másutt és mert a mi tisztikarunknak is ép oly képesítéssel kell bírnia, mint a megfelelő állami, illetve megyei tisztviselőknak. De legyen szabad leirunk néhány számot, melyet a város költségvetése mutat.

Állás	Képesítés	Fizetés
Polgármester	állami vizsga	4800
Főkapitány	jogtudomány	4000
Főjegyző	"	3200
Főügyész	ügyvédi oklevél	2400
I. aljegyző	államtud	2000
Alkapitány	jogvégzettség	2000
Árvaszéki ülnök	jogtudomány	2400

Evvél szemben konstatáljuk, hogy egy 4 középiskolai képesítéssel bíró X. rangoszt. 2. fokozatában levő megyei irodatisztnak ez idő szerint 2200 kor. fizetése van, tehát 200 koronával több, mint egy jogvégzett aljegyző, vagy alkapitány. Az I. oszt. betöltésekor, mely rövid idő kérdése 2400 kor. fizetése lesz, vagyis annyi, mint a városnál ez idő szerint egy árvaszéki ülnöknek. A meggyőződésünk tehát, hogy városunk hivatalnokainak fizetését feltétlenül és pedig sürgősen rendezni kell. Belátta ezt a közgyűlés is, és ép azért adta ki a szervező bizottságnak, hogy leg-később föléstendő alatt, a fizetésrendezés ter-vezetét dolgozza ki és terjessze be.

Szlanyinka Ferenc
férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb úszó és téli angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legjutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

UJDONSÁGOK.

Ad Festum Nativitatis Christi.

Hac nocte nobis natus est Christus
Qui vocatur Jesus Nazarenus,
Venite nunc adoremus Eum
Qua Mariae benedictum fructum;
Cantate canticum laetitiae,
Et Jesusum ex corde jubilate,
Cantate: Gloria, laus, et honor
Sit Tibi Christe Mundi Salvator!
Gloria in Excelsis!

Carolus Lörcz.

Karácsony napján a székesegyházban az ünnepélyes szent misét és szent beszédet dr. Városy Gyula megyéspüspökünk fogja fényes segédlettel celebrálni.

Kimutatás. Az árvaház karácsonytájjára adakozni kegyesek voltak: Ó cs. és kir. Fensége Erzsébet Amátia főhercegnő 100 kor. A 12. Uhlanus ezred tisztikara 50 kor. dr. Városy Gyula, Wensee báróné, Szuborics Jenő, Kempelen Imre, özv. gr. Pappenheim Sándorné, Szögény-Marich Julia, Kuti Márton, özv. Töltényi Antalné 4—4 kor. Katona Horváth István, Lakatos Károly, özv. Say Istváné, Deutsch testvérek 10—10 kor. Cisterci rend, Wertheim Annin, Bokrosi Mariska 5—5 kor. Végh Ferencné, Péntes Imréné, Szögény-Marich Julia, Kuti Márton, özv. Töltényi Antalné 4—4 kor. Kunszt János, Deák Dávid, özv. Szammer Imréné, Szammer Rózsika, Heckenast Kálmáné, Kubik Lujza, dr. Fanta Adolf 2—2 kor. Pető Miksa egy csomag karácsonyfára való apróságokat, a szt. István-társulat ima- és meséskönyveket számos népiratkával, Riegler József Ede iskolai szeket s karácsonyfá díszeket, a Franklin társulat számos apróbb meséskönyveket, Topics József (Bpest) 49 kiló levestészát, Knazovitzky Béla különféle hasznos ruhaneműt, Bogyai Andor karácsonyfára való díszítéket.

Eljegyzések. Dr. Göbel József székesfővárosi kerületi orvos eljegyezte Budapesten Fodor Kálmán gyárosnak és nejének, szül. Mike Annának leányát, Margitot.

Tóth Alén, biztosítótársasági tisztviselő eljegyezte Csiláry G. Emil nyomdatulajdonos bájos leányát, Elvirát.

Karácsonyi ajándék. Özv. Orsonits Istvánné szül. Borbály Zsófia annak idején egy alapítványt tett, amelynek kamatait Reé István főkapitány ma d. u. 2 órákor osztotta ki. A 399 koronát kitevő összeget ez idén 100 helybeli iparos özvegye közt osztották fel. Ugyancsak ma d. u. került kiosztásra a Töltényi Antal-féle alapítvány 16 kor. 44 filléryi kamata, amelyet 8 elszegényedett iparos kapott meg karácsonyi ajándékképen.

A Fejérmegyei Gazd. Egyesület e hó 28-án d. u. 3 órákor tartja évi rendes közgyűlést a Fejérmegyei Takarékpénztár helyiségében.

Szanatóriumi leánybizottság. Balla Miklós, a Szanatóriumi Egyesület titkára a napokban városunkban időzött, hogy a szervezendő 100 tagú leánybizottság megalakítását előkészítse. A bizottság elnökeiül Fittler Lujza, Gebhardt Irma, Piek Jolán, Vértessy Matild és Wertheim Juliska urleányokat kérték fel, titkáruul pedig Vértessy Gézát. A bizottság tagjait maga József főherceg és Lukács György főispán fogják fölkeríteni.

A városi szervező-bizottság legutóbbi ülésén, amelyen a városi alkalmazottak fizetésének rendezését elvben elfogadták, egy szűkebb-körű bizottságot küldöttek ki, amelynek tagjai: Diebala György, Farkasdy Dezső és dr. Saára Gyula.

Puff! Csütörtökön lesz a városi közgyűlés. Ott döntik el, hogy ki kapja meg a város által adományozott milleniumi ösztöndíjat. Két ösztöndíjra hirdettek pályázatot, egyet a gimnázisták és egyet a realisták számára. Szegény jelöltek összejárták már a város minden zegét-zugát, hogy a városatyátat a maguk részére puhítsák, őszinte sajnálatot keltvén, hogy nem adhatunk egyszerre legalább négynek-ötnek. Tegnap a tanácsulésen kisült aztán, hogy csak az egyik ösztöndíj adható ki, mert a másikra Miller Istvánnak még másfél-estendei igénye van. Annyi bizonyos, hogy különös és kellemetlen tévedés a város ház részéről.

Katonazene. Az Otthon-kávéház figyelmes tulajdonosa a legmesszebb menő áldozatot sem sajnálja, csak hogy vendégei szórakoztatásáról gondoskodjék. Hétfőn, karácsony-másnapján ismét katonazene lesz az Otthonban, még pedig az alábbi fényes műsorral:

1. *Honvéd induló* Ruprecht.
2. *El Turia ke.ingó* Grauado.
3. *Nyitány „Orpheus cz.” op.* Offenbach.
4. *Éjféltör induló* Facsik.
5. *Kuruc dalok.* Rákóczy Ferenc idejéből Káldy
6. *Humorisztikus induló.*
7. *Lengyelke* } *Xylophon.* Pxrítel
8. *Jungler gyors tipegő* } *sóó*
9. *Nagy ábránd „Lohengrin” cz. op.* Wagner R.
10. *Nyitány „Si jeteis roi” c. op.* Ádám.
11. *Mennett és Barcarolla* Hoffman meséi c. dalm. Offenbach.
12. *El Capitan* amerikai induló Sausa.
13. *Esjana spanyol keringő* Waldteufel.

Dr. Szűts Gedeon ügyvéd tisztelettel tudatja, hogy irodáját Székesfehérvárott, Kossuth-utca 20. szám alatt megnyitotta.

Szent Antal szobránál az etyeki r. k. templomban összegyűlt kegyes adományokból az ottani plebános 14 szegény családnak karácsonyi ajándékuul lisztadományt osztott ki, kérve az adományba részesülteket, hogy a szt. Antalt érenyeiben kövessék, s hogy az adakozókért buzgón imádkozzanak.

Karácsonyfa. A szeretet anyala gyakorolja ma áldásait a jötevésben. Örömmel értesülünk, hogy Keresztessen gróf Károlyi Gyulané uradalmának cselédsége között 81 szegénygyermeket látott el meleg ruháskákkal s hogy örömkül teljes legyen megrakta zsebeiket édes déli gyümölcsökkel, cukorkákkal. A jötevők jutalmazója bizonyára megáldja érte.

Magántisztviselők országos szövetségének székesfehérvári bizottsága fontos és komoly teendői mellett is gondol arra, hogy városunk közönségének egy kellemes estét szerezzen. A szövetség vigalmi bizottsága elhatározta, hogy január hó 21-én a Szent István-teremben hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. Az estélyen való közreműködésre úgy városunk legjobb erőit, mint a főváros egyik elsőrangú és közkezdveltségnek örvendő művésznőjét, továbbá egy, az egész országban ismert, hírneves komikusát sikerült a rendezőségnek megnyernie.

Ügyvédi iroda. Dr. Kaltenecker Viktor ügyvéd, aki — mint megírta — a múlt napokban, fényes sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát, s a ki dr. Szabady József ügyvéd, háptalani ügyész irodájának hosszabb ideig vezetője volt, ügyvédi irodáját Halter 1. szám alatt már megnyitotta.

Az Árpádfürdő. Közintézmény létesülését rég kísértünk Fehérvárott akkora érdeklődéssel, mint az Árpádfürdőt. A városunkbeli pénzintézeteket csak elismerés illeti a szép kezdeményezésért. Az építkezés, melyet az ősszel kezdtek meg, gyorsan halad előre. A kedvező időjárás lehetővé tette, hogy az építőcég nemcsak a nagyszabású földmunkát elvégezhette, hanem ugyszólván teljesen befejezte az épület legnehezebb és legfontosabb részét: az alapozási munkálatokat. Körülbelül félméternyi magasságban mindenütt ki-

emelkedik már a földből az épület falazata, úgy hogy az egész épület körvonalai szemléltethetők. Pedig nehéz munkával kellett megküzdeniük. A proviant-ház a régi várfal és a mellette levő vár-árok fölött épült s az alapozási munkálatokat részint a törmelékű sziklászilárdá tömörített várfalakon, részint a fehéketlen várakok földjében kellett emelni. A melléképületek falai a csatornaparton teljes magasságban állanak már s csak a tetőzet rárakását várják. A fürdőhelyiségek alapjait hatalmas betonrétegek képezik. A nagy uszoda alá 200 köbméternyi beton alap jut. A ősz óta naponta 70—150 munkást foglalkoztat az építőcég s ugyszólván az egész télen keresztüül az egy jelűntő számú munkáscsapatnak kenyeret. A rend és fegyelem példás a munkások közt. Nem is volt egyéb zavar, csak az, a mit a szocialdemokracia félrevezetett szerencsétlenei kezdtek a minap. Azóta az építőcég a keresztüül munkáscsapatból szerzi be embereit s teljesen meg van velük elégedve a mint a munkások sem panaszkodnak munkaadójuk ellen. Az a vád, melyet a szocialdemokraták szélnek eresztettek, hogy az építőcég levon bizonyos összeget munkásainak béréből, egyáltalán nem felel meg a valóságnak. A szocialdemokraták szemében pedig állandó szálka a keresztények békes munkálkodása s próbálkozta már fenyegetésekkel, a szakgyűlötlőt küldött hivatalos levéllel hatni a vezetőre, de teljesen sikertelenül. Sokakat érdekel, hogy milyen lesz az új fürdő árszabása. Biztosat erre nézve természetesen, hogy nem lehet mondani, de némileg sejteti enged az a körülmény, hogy az Árpádfürdő részvénytársaság mintául a miskolci hasonló fürdőt vette. Ott a gőzfürdő 1 kor. 20 fillér (itt a régi fürdőnél 1 kor.) az elsőrendű kádfürdő, 90 a másodrendű 60 fillér. Ha annyi lesz itt is, nem lesz tulságosan drága. A szerződés alapján a hidegfürdőt és uszodát júniusra, a gőz- és kádfürdőt októberre kötelesek átadni az építőcég. Mivel azonban a mostani kedvező időjárás lényegesen hozzájárult az építés előhaladásához, nagyon valószínű, hogy az átadás hamarabb is be fog következni.

Bor-eladás zárt palackban.

Uj bor	literje	. . . 28 kr.
Azaltal bor	0 "	. . . 32 kr.
Rizling "	0 "	. . . 36 kr.
Vörösa "	0 "	. . . 40 kr.

Németh Jánosnál, Simor-utca 37. sz.

Színház.

Csütörtök december 22.

Sötétség. Színmű 4 felvonásban. Irtá: Ruttkay György. Történik egy nagy vidéki városban. Ha a színigazgató hivatása magaslátán állana, úgy az ilyen darabok előadására kellene helyeznie a fősúlyt, nem pedig a ledér, izléscsökkentő operettekre.

Az előadás kifogástalan volt. Benedek (Vári) remek alakításban mutatta be a ferde lérszadalmi felfogással szembe helyezkedő, önzertes férfit. Meglepi szépen játszott Tordai Etel (Emma), aki a vergődő szerelmes leány minden lelkiállapotát visszatükröztette játékában. Még B. Némethy Jolánt (Istvány ezredesné) kell kiemelni, aki mai alakításával igazán maradandó sikert aratott. Ha meg megemlítjük, hogy az összhangot mi sem zavarta, röviden beszámoltunk az előadásról. Nem hagyhatjuk azonban említés nélkül, hogy ez a darab ilyen előadás mellett sokkal több érdeklődést érdemelt volna. De hát, ha az igazgató kedvét leli abban, hogy az erkölcsi mételet terjesztő darabokkal elriasztja a közönség józlésú tagjait a színházból!

Péntek, dec. 23.

Buzavirág. Deréki Antal érdemes népsziműve másodszeri előadása is inkább erkölcsi

Karácsonyi vásár! Óriási nyakkendő választék. Elsőrendű minőségű francia Pique-íngék drbja 1.50 frt. Kalapok, sapkák, cipők. **Alkalmi tárgyak!** Börtárcák. Zsebkeendő tartók, kesztyű tartók, parfüm casseták, francia és külföldi illatszerek stb Uri és női divatcikkek. **Szőrme colick 75 krtól.** Alkalmi vétel! Női batizint aoujour-zsebkeendő, fehér tetja 1 frt, színes szélű tetja 1.20. Tiszta vászon férfi zsebkeendő legujabb divatu minták tetja 3 frt, míg a készlet tart.

Knazovitzky Béla

• Székesfehérvár. •

sikerrel járt, mint a direktor anyagi sikerével. Ennek azonban ő maga az oka, mert választotta volna alkalmasabb napot is a Auzavirágnak. Ma is ugyanazok tűntek ki, akiket az első előadás alkalmával kiemeltünk.

IRODALOM.

— **A Magyar Remekírók új sorozata.** A Franklin-Társulat magyar remekíróknak gyűjteményes kiadásában, irodalmunk e kincsesházában megjelent a hatodik sorozat, öt újabb kötettel gyarapítván ez irodalmi jelentőségű, nagyszabású gyűjteményt. A gyűjtemény VI. kötete, Gvadányi és Fazekas munkáit foglalja egybe, Négyesy László két bevezető tanulmányával. Gvadányi falusi nótáriusát, Fazekas Ludas Matyját és 27 kisebb költeményét közli ez a kötet, megérdemelt népszerűségéhez juttatván újra irodalmunknak e két régi, érdemes alakját. A XXVII. kötet, a mely az új sorozat második kötete, Vörösmarty munkáinak befejező kötete a gyűjteményben. A Dramaturgiai Lapokat közli, a nagy költő drámaibírálatait, játékszini krónikáit és ez irányú elméleti fejtegetéseit, részletes betűrendes tárgy és névmutatóval. E hatkötetes Vörösmartit Gyulai Pál avatott keze rendezte sajtó alá. Az új sorozat harmadik kötete, a gyűjtemény XXXIX. kötete, Tompa Mihály balladáit, beszéleit és regéit foglalja össze. A gyűjteményben ez a harmadik Tompa kötet. Lévy József rendezte sajtó alá. Legérdekesebb az új sorozat két utolsó kötete, a Madách kötet és az Arany László kötet. Amaz a gyűjtemény XLIX. kötete. Alexander Bernát állította össze. Az ember tragédiáján kívül Madách költeményeinek legjavát közli, gyönyörű bevezető tanulmányal, a mely beavatja az olvasót e nagy bölcselmi költőnk megértésébe. Az Arany László kötetet,

a gyűjtemény LII. kötetét, Kozma Andor rendezte sajtó alá. A költői művek közül az Elfridát, a Délibábok hőseit és a Hünök harcát közli, s Arany László tanulmányaiból a legértékesebbeket. Nagyon becses Kozma Andor bevezető tanulmánya a mely magyar tömörséggel s nagy művészettel rajzolja meg e jeles írónk élet- és jellemrajzát. Ez új sorozattal együtt immár harminc kötetből áll a Magyar Remekírók nagyszabású gyűjteménye. Becses házi könyvtár már is, a mely a magyar szellem kincsét teszi a családok kincsévé. Csupa díszes kiállítású, gyönyörű kötet. Az írók és költők arcképeit R. Hirsch Nelli rajzolta meg, nagy művészettel. Az 55 kötetes teljes gyűjtemény ára 220 korona; megrendelhető pár koronás havi részletfizetésre is.

Anyakönyvi statisztika

1904. évi december hó 17-től december hó 24-ig

I. Születés.

Született: 3 törvényes fiú, 7 leány; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; halva született 0 törvényes fiú: 1 leány: 0 törvénytelen fiú, 0 leány — Összesen: 12.

II. Halálozás.

Elhalt: 9 fi, 4 nő. Ezekből 7 éven aluli; törvényes fiú: 2, leány: 0; törvénytelen fiú: 0, leány: 1; 7 éven felüli fi: 7, nő: 3. — Összesen: 13.

E szerint a születést a halálozást 1-el mulja felül.

Halálozás: Kódiás György, r. k. bolti szolga 24 éves Horváth István-utca 4. sz. — Kocsis Ferenc r. k. kisbirtokos 70 éves Alsókirálysor, 23. sz. — Farádi Szabó Terézia r. k. 16. éves, Szarazrétiek. — Kovács István, r. k. 4 hónapos Gözmalom-utca, 10. sz. — Tóth Pál r. k. kisbirtokos 37 éves Szárcsa-utca 26. sz. — Petrács Sándor, r. k. nyug. városi irnok, 69 éves. Szt. Gy. kórház. — Löwy Imre, izr. rövidáru kereskedő segéd, 21 éves Háltér 5. sz. — Vidovics Istvánné Szabó Katalin, r. k. 68. éves, Major-utca 25. sz. — Alapi Sándor, r. k. önálló asztalos, 29 éves Távirda-utca 13. sz. — Juhász János, r. k. 5 napos Szt. Gy. kórház. — Büemel Sámuelné Squari Teréz halva szül. leány, r. k.

Dinnye-utca, 2. sz. — Berregi György, r. k. kisbirtokos, 62. éves, Sörpince-utca 20. sz. — özv. Hegyi Jánosné, Kovács Erzsébet, r. k. önálló birtokosnő, 80 éves Palotai-ut.

Kihirdetés.

Csurgai Horváth József gázyári napsz. és Molnár Julianna. Sztéhevár. — Schult József vegyeskereskedő Sárkeresztur és Elrethall Mária Sztéhevár. — Mészáros Imre délv. fűkező és Pap Katalin Sztéhevár. — Szlabon Antal, ácssegéd és Horváth Anna Sztéhevár. — Rostási Szabó Imre, földm. napsz. és Kovács Julianna Sztéhevár.

Elsőrangú bútörizlet.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy **saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktártartok a**

Kórház-utca 4. sz. alatt (saját ház).

Raktáron vannak: **úri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba- és konyha-butorok** a leg-szolidabb kivitelben, melyeknek jöminőségért felelősséget vállalok.

Főelvem odairányul, hogy ezen szakmában: előforduló silány **gyári** munkák által félrevezetett közönség helyben találjon **szolidan készült butorokat.**

Elvállalok továbbá **minta és rajz** szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén **mindennemű asztalos munkákat** jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

NYARI GÁBOR,
52-28 épület- és bútör-asztalos. 2773

Amit hölgyeink örömmel vártak:

már december 1-én megkezdődött

Nagy karácsonyi vásárunk!

Nem kiselejtezett, divatját mult, hanem tulhalmozott raktárunk kitünő minőségű cikkeit bccsajjtjuk t. zevöink rendelkezésére bámulatos olcsó árak mellett! x x x x

Bő alkalmat nyujtunk igen t. vevöinknek nemesak karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak vásárlására, hanem az általános szükséglet fedezésére is, mert áruházunk

összes cikkeire kiterjed az occasio

* * * * * **és tart december hó 31-ig.** * * * * *

* Mintákat vidékre készséggel küldünk! *

Pontos, szolid kiszolgálásról kezeskedik cégünk elismert jó hirneve.

SCHUBERT ÉS SCHLESINGER

SZÉKESFEHÉRVÁR, NADOR-UTCA.

914

6-5

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rőfös és rövid-áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

* Karácsonyi vásár e hó 10-től. Tetemesen leszállított árak! *

Ajánlja hazai gyármányu vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és sziliezai kézi szőtt vászon és ágyhuza tokra szolgáló damaszt és kenavász árakat. Schroll Benedek pamut vászon és sifon áruraktára. Légdívatosabb férfi ingek, gallérok, kézelők és nyakkendők. Kelengyéhez szükséges és megfelelő női fehérnemű és kész ágynemű. Mérték utáni megrendelésre bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítjük. Csecsemők részére készletben ingesekék, szövött és kötött ujjas hosszupárna, pólya-rőtő, bölcső és kocsiakarók, gumilepedő, szalag, csokor. Szövet ág- és asztalterítők, csipke és szövet függönyök. Torontáli, Axmizster és tapesztri szalon- és futó szőnyegek. Gyapju és teveszőr ágylakarók, levarrott Kasmir, Klott és selyem paplanok. Dívatos ruha szövetek, Cosmanosi moókulme és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátly, dívatos övek, vállfűző, esernyők. Nagy választék keztyű és harisnyából. Lúzter és mosható kötények. 2750 104-61

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvtáryomdában, Székesfehérvárott.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

KARÁCSONYI MELLÉKLETE.

Karácsonyra.

Leszáll az est, ezer csillag
Ragyog a szép égen;
Olyan szépen — ahogyan ma —
Nem fénylött már régen.

Karácsony van, a szent este,
Ünnep a szívekben;
Mely az Isten szeretelét
Mutatja legszebben.

A kis Jézus, Istenfia,
Eljött e világra,
Emanuel lett az Ige,
Üdvünk szent világa.

Szeretetet hirdel nekünk,
Ez maga az Isten;
Boldoggá is ez tesz minket
Az égben és itten.

Szent karácsony estén mily népes az utca?
Siet kiki hazafelé;
Ma jó a kis Jézus, ki által az ember
Lelke örök üdvöt lel.

Kigyul a sok gyertya, pompázik a szép fa,
Mint dobog most ezer kis szív.
„Jézuska, jó mindjárt, sok szép ajándékkal,
S a szent fához legott kihív.”

Oh de meynyi háznál, hány szegény családnál
A gyermek nem vig, nem örül;
Nincs ajándék, nincs fa, de bí, gond van elég,
Csak a nyomor néz ott körül.

A szülők jó szív bár melegen érez,
Nincs mit adjon övének;
Könnny csillog szemében látva a szomszédnál
Az ablakok mint fénylenek.

„Né busulj gyermekem, még eljő Jézuska
Mihozzánk is e szép napon;
Nem hall ki e földön a nemes szeretet,
Még irtalom, még szív vagyon.”

Ne mond ember tehát, nincsen, nem adhatok,
Ha nagy a baj, a szenvedés;
Az életkönyvebe feljegyezi Jézusod
Mit adsz, ha még olyan kevés.

Az áldozat, melyet igaz szívvel hozasz
Isten előtt becses nagyon;
Felnyitja az örök életnek ajtaját,
S jutalmad Ő maga vagyon.

Br. Gudenus Ervin.

A mi karácsonyunk.

Hét éve már, de mintha tegnap történt volna.
Négyéves volt már az én kis leánykám, a szöszeke
hajú lllonka. Édesanyja már hetekkel a karácsony
előtt folyton így biztatgatta:

— Ha jó leszesz llikém, anyikádnak szót
fogadsz, mindennap szépen imádkozol, akkor a
Jézuska egy gyönyörű karácsonyfát hoz neked,
amelyiket az anygalkák aranyos díval, ezüstös
mandulával, pici piros almával, édesbélű narancs-
csal, százfélé cukorkával, csokoládé-sonkával
raktak tele s amelyiken hópíhek csillognak, arany-
szálak ragyognak, pici gyertyák fénylenek. Azu-
tán a karácsonyfa alatt selyembaju baba alszik
egy kékfüggönyös baba-kocsiban, a kocszi mel-

lé meg sárgaréz-mozsarat, kicsi sodrófát, apró
fazekakat, pici főzőkanalakat, no meg aztán egy
gyönyörű szép seprűt tesz a Jézuska.

Aki nem tudta elképzelni az angyalokat,
annak csak az én kis leányomat kellett megnéznie
ilyenkor, mikor az anyja mindezt elsorolta. Az a
földöntuli boldogság, ami annak a négy éves kis
csöppségnek az arcán, a szemében ült, valóságos
angyallá varázsolta őt. Pedig nem volt tündér-
szépségű. Egészséges, piros arcocskáját kender-
szőke haj árnyékolta s jól illettek ezekhez kökény
szemei, de fitos orrocskája és nem éppen kicsiny
szájacska kissé megrontották az összhangot.

Karácsony előtt egy héttel már ő maga is
el tudta sorolni a Jézuska sok ajándékát, s vég-
telen jó szívének sugallatára arról is kezdett be-
szélgetni, hogy: ugy-e, a Lacikának, a Bodnár
Lacikának is hoz a Jézuska karácsonyfát? Sőt
egyszer affőlött kezdett töprengeni:

— Hát édes anyikának, édes apikának
mit hoz a Jézuska?

Már csak három nap választott el bennün-
ket a szent-estétől. Feleségem a kedvező alkalmat
felhasználva, megintotta a kis lilit imádkozni.
A Miatyánkot már tudta, most az Urangyalára is
rákerült a sor. Milyen hamar megtanulta a kis
gyöngyvirág. Az utolsó előtti estén már teljesen
egyedül imádkozta-e.

Ott térdelt az ágyácskájában, amely fölött
egy Madonna-kép függött. Elimádkozta a Miatyán-
kot, az Urangyalát, majd pedig végtelen bájjal
és kedvességgel pötyögte utána:

— Édes Szűz Mária, mondd a Jézuskának,
hogy én jó kis leány vagyok, minden este imádkozom,
anyikámnak, apikámnak szót fogadok, holnap
ne felejtse ám el, hogy itt lakunk az apikánál.
Aztán meg az édes anyikámnak, meg apikámnak is
hozzon ám ajándékot, mert azok is jók voltak és
mindig imádkoztak.

Könnyes szemmel hallgattuk rajongva sze-
retett anygalkánk eme megrató könyörgését, és
csak alig tudtuk szóhoz jutni, amikor hozzánk
fordult, s a szokásos bucsuzásba fogott:

— Jó éjszakát kívánok édes anyikámnak,
jó apikámnak, Pista bátyjának, Joeli néni-
jének. Nánikának, s még az utolsó cigány gyerekek is!

Erre a bucsuzásra a dajkája tanította.
Lefeküdt. Alig tudtuk kívánni, hogy elalud-
jék. Édes arcocskája a szokottnál is pirosabb
volt, szemei csak úgy csillogtak, a homloka is
mintha forró lett volna; de nem csoda, — úgy
véltük — mikor holnap olyan nagy napra virrad.

Végre elaludt. Nyugtalanul forgolódott ugyan,
de inkább a szoba meleg voltának tulajdonítottuk
a dolgot.

A másik szobába vonultunk, ahol a karácsonyfa
már készen állott, csak a díszítés volt még hátra.

Még az est folyamán el kellett végeznünk,
mert másnap nekem is sok dolgom volt, meg a
feleségemet is teljesen igénybe vették a többi
karácsonyi előkészületek.

Eppen az utolsó gyertyát akartam ráerősíteni
a fa csúcsára, mikor sirást hallottunk a hálószobából.

— No, szegényke, annyira nyugtalanul aludt,
hogy föl is riadt — mondotta a feleségem.
Besietett s a következő pillanatban rémülve
hallottam kétségbeesett szavait:

— Jézus Mária! Édes gyönyörűségem,
mi bajod?

S az én kicsi leányom rekedtes köhögéssel
adta meg a rettenő feleletet.

Egy perc alatt bentemtettem, s mikor
biborpiros arcát, lázban égő szemeit megláttam,
s rekedtes, fuldokló sirását hallottam, csak a leg-
nagyobb erőfeszítéssel tudtam magamon annyira
uralkodni, hogy megrémült feleségemet vigasztalni
tudjam.

Azonban nem sok időt pazaroltam a vigasztalásra,
rögtön siettem az orvoshoz.

Künn a szél rémesen süvöltött, hordta a
havat, s borzasztó sötétség uralkodott. Kezdetben
két lépésnyire sem lehetett látni, de később a
sűrűn pelyhedző hó kissé világosabbá tette az
utcat.

Alig tíz perc alatt leértem a falu másik
végére, a hol az orvos lakott, úgy siettem. Csak
mikor már egész közel voltam annak lakásához,
akkor villant meg agyamban az az iszonyú
gondolat:

— Hátha nincs itthon?

Annyira megijedtem ennek a lehetőségétől,
hogy egy pillanatig még a lábaim is megtagadták
a szolgálatot.

— De nem, ez nem lehet. Az este találkoztam
vele, itthon volt. Azóta csak nem vitték el
sehova. Különösen ilyen időben.

Es mégis?

Az izgalomtól még kopogtatni is alig tudtam
az orvos hálszobájának ablakán. Kinos másodpercek
teltek el a kopogtatás után. Az aggodás és remény
szörnyű pillanatai. Mind sűrűbben ismételtam a
kopogtatást s mindig nagyobb ütéseket mértem
em az ablakfára: semmi válasz.

A csengetyűhöz futottam. Ekkor végre megnyitott
az ablak. Azonban nem az orvos szölt ki rajta,
hanem a szolgálója adta tudtomra, hogy urát
ezelőtt öt perccel a 2¹ órányira fekvő pusz-
tára viték, ahol a kasznárné hirtelen nagyon megbete-
gedett; s így reggelig alig tér vissza.

Hogy miként jutottam haza, nem tudom.
Pedig szaladnom kellett, hisz mire haza értem,
alig tudtam beszélni.

A feleségem akkor már annyira kétségbe volt
esve, hogy alig vette észre visszatértemet. Csak
mikor fuldokló zokogásomat meghallotta, nézett
reám s tört ki belőle a rémület teljes erejével.

Tehetetlenül álltunk a vergődő gyermek
ágya mellett, aki egyre csak térdre emelkedett,
imádságba kezdett s folyton azt hajtogatta:

— Édes Jézuskám! Ugy-e nem haragszol
édes anyikámra, meg apikámra és nekik is adsz
ajándékot?

Mikor magamhoz tértem, feleségemmel vizes
lepedőt készítetttem, s abba burkoltam a kis
angyal lázban égő testét. Kezdetben mintha némiképp
használt volna is neki. Hanem később annyira
rosszul lett, hogy nem mertem már a lepedőt
sem alkalmazni.

Epedve vártuk a virradatot. Soha ilyen hosszú
éjszakám sem addig, sem azóta nem volt. Nehezen
pirkad, bár ne is virradt volna meg soha! Legalább
azon a reggelen egy gondoltam.

Mire az orvos megérkezett, a mi kis szőke
angyalkánk elszállott a mennybe, hogy az édes
Jézusnál könyörögjön érettünk.

Hét éve áll az ebédőben a karácsonyfa,
amelynek a mi kis llikénk előre annyira örült, s
amelyet nem látott meg soha, hacsak önpan
felülől nem esett a tekintete reá.

Nem engedem elmozdítani helyéről, pedig
már jórésze lehullott az apró kis tüleveleknél;

Furcsa lázadás.

A. Fejermegyei Napló számára írta: **Tigrámó.**

A velencei tóra nehéz ködök ültek, éppen úgy mint az országgyűlés jövőjére. Varjusergek bántó károgaással merültek el a gomolygó ködben, ami itt a tóparton egészen természetes is. Muzsikaszó mellett ugyanis csak letört nagyságok merülnek ködbe — ami nincs módjában a varjunak. Nézetem ablakomon át a tóvizét, nézetem a nádat, melyet zephir hiányában hideg szél ingatott. Beállt lassankint az est, s itt-ott felgyuladtak a vasuti jelzőlámpák. Szokása szerint a hold is feljött nagy gyönyörűségére a városi lámpagyújtogatóknak. Nagyon parkodott valamit látni a ködön át, ami felesleges erőlködés volt tőle falun, mert itt este semmit se lehet látni.

Egyekben minden haladt a rendes útján. A parti halász most is kiöntötte csizmájából a vizet, mielőtt hazra tért volna a halászból, papnak, mesternek senkise fizetett, a pásztor ellette furulyáját s egész nap friss újságot olvas, s ez megakad a kérdésen, hogy hol vesznek az oroszok meg a japánok a sebesültek számára annyit flastromot?

Szóval unalmas téli est volt.

Sötét szobámat csak szivarom tüze világította meg. Ahányszor felgyuladt, hosszú, fénylő tárgy villanását láttam. Mi lehet az? A tárgy ott feküdt az ablakpárkányon. Unalomból sokáig találgattam; nem tudtam kitalálni. Végre felemeltem, egy kötőtű volt. Hosszu, fényes kötőtű.

Ablakom elé ültem, s nézegettem, hogy ragyogott, ha a szivartű fénye reá esett. Mily furcsa alakja is van az ily kötőtűnek! Sokáig forgattam, sokáig nézegettem, míg szemem elfáradt a nézésben. Sarga alakok, hosszú árnyak uszátkáltak előttem a sötétben. Lecsuktam szememeit.

Egyszere lágyan zsbongó távoli zaj ütötte meg fületem. Oly étheri, oly finom láрма hangok, mint a tündérmesék zenéje. Úgy tűnt fel nekem, mintha lehanyatlott kezembem a hosszú kötőtű mozogni, majd pedig hangosan kiabálni kezdett volna:

— Nem tűrhetem tovább! Ez méltatlanság! Meg kell változni a helyzeteket — ez így tovább nem maradhat! Már micsoda jogtalanság, hogy az a nagyfejű gombostű akar első lenni? En nem vagyok szerénytelen, de kijelentem, hogy én akarok első lenni! En vagyok a leghosszabb fajunkban, én a legnagyobb, az elsőség engem illet! Van e csak egy is a tük között, kit a költő tollára vett? Míg én — büszkén hivatkozom Katzebue-ra, ki ezzel a címmel „Kötőtű” híres szindarabot írt. En uraim — én akarok első lenni a tük között — vagy vigyen el az ördög!

Még be sem fejezte beszédét a kötőtű, midőn hevesen előugrott a varrótű és beszélni kezdett:

— En nem kívánom neked kötőtűt, hogy vigyen el az ördög — e kívánság és roszindulat nem otthonos abban a körben, melyben én élek. De nyílt titok előttünk, hogy minden kis iskolásleány együtt említi a kötőtűvel az ördögöt. Ez azt hiszem elég! Te első akarsz lenni. Mi érdemed van? Őt kötőtű kell, hogy hasznodat vehesse az ember — egyedül mi használod sincs. Ez érdem? Félre előlem! Amily hosszú, oly tudatlan is vagy! Hát nem kell e kacagnom a Katzebue-ra való hivatkozásnál? Hát az is ősiség? Ide nézz én reám! Az emberiség ma is fügefalevel-kötényt viselne, ha én nem volnék. Krinolin és slegges szoknya, ampiruha, fejkötő nélkülüm aligha készülhet. Ez az érdem — mek! mek! mek! kiáltá a varrótű — ennek alapján akarok én első lenni. Mit nekem Katzebue — olvasd az írást, s ott meg látod fajunkat említve: könnyebb tevének átmenni a tífokán stb. Ez az ősiség! En akarok átmenni, első lenni!

Csak csend — csak csend — uraim! szolt higgadtan a stoppolótű. Mély lélekzetet véve és nehezen beszélt. Beszédükben aszmatikus köhögést vett erőt rajta, úgy gogy a tük gyülekezete száuaközva hallgatta. Nagyon megmondolva és higgadtan beszélt. — Igen tisztelt gyülekezet! En sok lyukat bestoppoltam már. Amely ruhát az egér — Jessu! egy egér! selypíté ijedten a hajtű.

Semmitse féljen kisasszony! — itt nincs egér. Itt komoly tanácskozás van az elsőség

fölött. Fajunkban régen dul már a vizsaly e kérdés eldöntése körül és mindeztideig nem oldatott meg — hogy parlamentárisan fejezzem ki magamat — ez az égető kérdés.

Sulyos köhögési roham lepte meg a szónokot e hosszú beszéd alatt — úgy hogy csak nehezen folytathatta tovább: De most eldöntjük e kérdést.

El ám — téged! te vén lyuktapasztó — szolt gorombán a spēkelötű. Lehet, hogy a stoppolótű nem is hallotta a sértő szavakat, mert nyugodtan folytató:

— Mondom — uraim, — hogy mióta lyuk van a ruhán, azt én stoppolom be. En egészségemet áldoztam az emberiség jövőjéért. Nélkülüm a szegény ember meg nem él. Képzelnék önök egy fess huszáron egy piros kimondhatatlant. Amint a hajó elsülved, ha fenekén léket kap, úgy itt is. Akkor jövök én — és megmentem a huszárt. A mamák áldva emlegetnek és forgatnak engem. Erdemem tehát van anyyi, mint bárki másnak, s így joggal kívánom az elsőséget.

— Párdon mosszió! — szolt selypítve a hajtű. Hallom, hogy a steppelötű egyéniségemre nézve udvariatlan megjegyzéssel élt. Skándál! Finomabb modort kérek! A női emencipáció korában vagyunk. Egyenjogot kérek a hölgyeknek. Mon Dió! Az eszme megfeszül — námlich megfeszítik az eszmet, az ideált!

Te! hallod? mi az az ideál? kérdé suttogva a spēkelötű a gombostótól.

— Mindenkiné a legvastagabb szalonna, máskép kéjgáz — felelt kajánul a gombostű.

— Ugy? ezt nem is tudtam — dadogta — és látszólag mélyen elgondolódott.

— Igen uraim! folytatá a hajtű — önök a teppiken levő kérdést önzésbe fojtják. Ki akarják zárni nemünket a versenyből. A spēkelötű gúnynyal illet — fi done! a parvenü! Első akar lenni, holott csak a szegények házában otthonos. En uraim, díszitem a hölgyek fejét. Egy arany hajtű többet ér száz kötőtűnél. Engem gyengéd kezek alkalmazzanak a fürtök ékítésére, míg a kötőtűt vén nénikék forgatják a kavértracs alatt. Mennyi finomság, mennyi elegancia nyilvánul meg bennem és bátran mondhatom, hogy abban az illatos légkörben, melyben én élek, egyedül képvislelem méltóképen fajunkat.

Ektelen láрма, durva ordítás szakította meg a hajtű beszédét. Majd általános kacagás támadt, midőn a spēkelötű azon zsirosan odarohant a hajtűhöz és áttelelt aranyruhátlól ékes derekát.

— Eljen, eljen! kiabálták a tük összevissza. Halljuk a spēkelötűt! A horgolótű kampójával belekapaszkodva a spēkelötű fejébe, elakarta húzni a félrészeget rendzavarót, de a gombostű mellette furakodott s fülébe sugta:

— Amint mondtam, úgy beszélt.

— Halljuk a spēkelötűt, — larmázott a tömeg. — Beszélj, beszélj! A spēkelötű nekivörösödve, stentori hangon kezdé:

— Eljen Kossuth Lajos! Eljen az ideál — de leginkább eljen a kéjgáz!

Micsoda rettenetes kacaj támadt e szavakra. A tük jobbra-balra dülöngyve hahotázta. A rezgőtű bájosan odaajult a mágnestű ölébe.

A spēkelötű bambán nézett szét, s látva az általános tetszést, folytató:

— Tisztelt tömeg! Az ideál szempontjából kéjgázzal dolgozó egyéniséget illet az elsőség. Mert mi az az ideál? Mindenkiné a legvastagabb szalonna. Amibe gyönyörűsége telik az embernek. Ez pedig az én szakmamba vág. Egy jól spēkelt facán!

Ebben a pillanatban lelétkék a spēkelötűt a szószékről s helyébe a félcelötű lépett. Léha hanyavetiséggel beszélt, itt-ott érintve a dolog lényegét, mintha biztos volna győzelméről.

A vitában — mondá — a győztes csak én lehetek. Erdemem több, mint a varrótűé. Mielőtt a ruhát összevarrják, előbb félcelni kell és ezt én teszem. Mielőtt az ember megtanulta volna a varrást, századokon keresztül csupán félceléssel állította ki bőrből készült toalettjét.

Ki beszél itt bőrről? — szolt közbe az orvosítű. Fényes ruháján vérfoltok látszottak, míg hideg, szenvtelen arcát halálos sápadtság borította. Borzongva nézték a többiek, midőn az emelvényre lépett.

— Uraim — szolt metsző, hideg hangon — érdemeinknek fokmérőjét az emberiségnek tett

szolgálataink képezik. Naivság a félcelötű kollégától, hogy a fokmérő legmagasabb pontját az ősember bőrruhájának összeférlésében lel fel. Mi érdemet sem látok holmi batizt, vagy pertál félcelésében. De érdemül kell elismerni önöknek uraim az én működésemet és hivatásomat, melyet — hogy többet ne emlitsék — egy párbajnál betöltök, midőn magának az embernek bőrért varrom össze. Önöknek méltányolni kell komoly hivatásom érdemét, melyvel fajunktan senki sem bír — s ez szerint kell választani — ki legyen közöttünk az első?

Ha, ha, ha! kacagott a karctű — amint elegáns meghajtással elfoglalta az orvosítű helyét. Párba! — mondá — ostobaság! En a művészetet szoiálom. Általam készülnék a réz és acélmetszet remekei, míg hirt, nevet, dicsőséget szernek az embernek. Művészet — az isteni művészet, ez az én terem!

— Eljen a konyhaművészet, ordította közbe a spēkelötű a sarokból. Ez az igazi művészet! Eleven emberbört varmi — brr! de ha én megspékelek egy nyulat — minden művész a jégűtű.

Némelyek kacagtak, mások zúgolódtak. Láрма, zaj, kiabálás hallatszott minden oldalról. Itt-ott hajbakaptak s félő volt, hogy általános lesz a verekedés. Ebben a pillanatban lépett a szószékre a jégűtű.

— Uraim! szolt hideg, komoly hangon. Legyen vége a meddő vitának! Önök mindnyájan elsők akarnak lenni. Erdemeiket emlegetik, de másét nem hallgatják meg. Legyünk méltányosok uraim és mindenek felett őrizük meg tanácskozásunk komolyságát. Rendezett jogállamban élünk, adjuk meg tehát másnak is a jogot, hogy érdemeit előadhassa. Önök vádolják a gombostűt, hogy magának vindikálja az elsőséget, elítéli őt, holott még részt sem vett a vitában. Szóljon tehát ő, s adja elő, mi címen akar első lenni?

— Helyes! úgy van! szóljon a gombostű! halljuk a gombostűt, kiabáltak a lázongó tük.

A ravasz gombostű nagyokat lódulva bókolt jobbra, balra, majd a láрма elmultával így kezdé beszédét:

— Mélyen tisztelt tütársak! Mielőtt az elsőség kérdésére felelnék — előzőleg egy más kérdést óhajtanék feltenni, mely adandó felelettel szorosán összefügg. Szabad legyen kérdenem a tisztelt gyülekezetőt: — miért van a lyuk a géptű alsórészen, holott a többi fejen viseli?

E nem várt kérdésre a gyülekezet mélységesen hallgatott, s csak itt-ott lehetett hallani kötesértékű fejkavarásokat. A csendet a száktű köhögése szakította meg, ki poros képevel odafordult a varrótűhöz és gúnyosan kérdező: Most beszélj pupák — mondó meg miért van fejedben az a lyuk?

— Uram — kiáltá hevesen a géptű, Engem illetett a kérdés — állok elébe! Hogy miért nincs fejemen lyuk? ... Miért alul viselem? ez azért van primo, mert nem vagyok lyukasfejú, secundo mert ez így szokás, s az ősiség folytán megillet engem.

— Helyes! Eljen! Így van! A géptűnek igaza van! Kiabáltak össze-vissza a tük. Vagy talán a gombostű meg akarja fosztani a géptűt ezen privilegiumtól?

— Őrizen Apolló ily gonosz szándéktól — mondá a ravasz gombostű. De önök tudják mélyen tisztelt tütársak, hogy mióta a világ áll, mindig volt gombostűpéncz. Ez pedig gombostű nélkül el nem képzelhető. Ha tehát a géptű csak azért viseli alul a lyukat, mert az így szokás, s mert az ősiség folytán őt megilleti, úgy — uraim — ugyanazon oknál fogva állok én első helyen. Jognom van az elsőséghez — és e jog: a történelmijog.

Hosszu, mély hallgatás követé a gombostű okoskodását. Az orvosítű, hogy zavarát leplezze, a spēkelötűt pulzusát tapogatta és konstátálta, hogy az teljesen leitta magát. Már-már kinossa vált a hallgatás, midőn általános bámulat között felállt a mellű és szólni kezdett:

— El kell ismerni önöknek uraim, hogy a nagyszellem mostohán bánt el fajunkkal. Ime önök fenakadnak a legegyszerűbb kérdésen. A gombostű felelete nem más, mint ravasz okoskodás. Mi az a történelmi jog? Szóvirág, nagyké-püsködés a gyenge szellemek megtévesztésére. Mert uraim! Ha az a történelmijog igazi jog, úgy

az emberek boszantó igazságtalanságot követnek el, midőn az eget kikergetik lyukjából, hol évszázadok által megerősített jog alapján élnek. Ugy az emberek vétenek, midőn a poloskát kikergetik az ágyból, hol a történelmi jog alapján fészkelnek, s nevelik az új nemzedéket. Ezt pedig nem lehet feltételezni! Ha tehát a *gombosú*-nek sem kitünőbb érdemei, sem nagyobb haszna nincs, mint nekünk, úgy ő csak tolatkodó! Már pedig méltatlan urat, zsarnokot nem tűrünk magunk fölött. En nem!... Hát még ki?...

Írtózatos láрма és ordítás követi a lázító beszédét. Egymást lökve, tasztíva futkostak a tük.

— Le vele! Nem tűrünk zsarnokot! Némelyek föjtogatni kezdték az ellentmondókat; mások fenyegetődztek, hogy kilépnek a tük társaságából.

— Nem engedem! uraim — kiáltott bősziúten a *mágnestű*. — Inkább megtagadom fajomat és majd lássák az emberek, hogy mivé lesznek nélkülem. Bennem a nagy természet szel-leme él, s ha én többé nem mutatom északot, kötőtűt vehetnek kezükbe a tengerészek is köthetnek harisnyát.

— Ugyvan én is elhagytam ezt a társaságot s véled megyek — kiáltotta az *oltóú*. Himlő ebvész pusztítja majd az embert, s akkor majd megismeri értékemet.

Veletek megyünk társak, sohajtottá bánatosan a *fenyőtű*. En is megyek kiáltotta a *patentű* átölelve az *acéltű*. Ugy van, menjünk Kleopatra tüzéhez, monda hevesen a *fűtű*.

A lázadás általános lett. Egymást tiporva rohantak a tük; hosszú cérnaszálak tömkelegébe keveredve fetrengtek a földön. Zaj, láрма tölti be a levegőt. Egyszerre csattanás, majd mély dörgés zaja némitotta el a lázadókat. Szent János dogárként ragyogó fénypont emelkedett ki a sötétségből.

— Csend legyen hitvány nép! Hallatszott dörgő hangon. Nincs köztetek különbség! mindnyájan rabszolgák vagytok, az én rabszolgáim, ki nektek létet adtam. En a „szellem” vagyok! És ha nekem úgy tetszik, más rabszolgákat teremtek magamnak, kik tökéletesebbek lesznek, mint ti vagytok!

Valami étherszerű érintést éreztem kezemen. Dákszi ebem: hízalgése volt. Két lábom ilve beszélt hozzám: az unalmas téli estén úgy elaludtál gazdám, mintha éjjel volna, pedig még nem is vacsoráztunk.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLELVE VAN!

Hirdetéseket jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Szt-István-tér 1.

KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁR!

Ne mulassza el senki, mielőtt karácsonyi ajándékot vesz, megtekinteni a

nagy karácsonyi könyvvásárt

SINGER EDE

könyvkereskedésében

Szfehérvár, Kossuth- és Bank-utca sarok, ahol a magyar irodalom újabb és régibb termékei, regények, elbeszélések, ifjúsági iratok mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Levélpapírok pazar választékban rendkívül olcsó áron!!

Könyvtárak és egyes könyvek a legmá-
1917 gasabb áron megvételnek. 3-3

HEGYESY GYULA

ZONGORAKÉSZÍTŐ, SZ-FEHÉRVÁR, SIMOR-UTCA 21.

Elvállalok mindennemű zongorák, piáninók stb. javítását, hangolását. 15 évig működtem elsőrangú gyárakban és több év óta önállóan.

2743

52 - 30

Nagy választék angol fayence thea, kávé, mokka csészékben és oszonna készletekben

Schnetzer Nándor

üveg, tükör és porcellán kereskedésében

2918 Szőgyény-Marich-utca 5. sz. 10-3

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomá-ára hozni, hogy kész kárpitos munkákból u. m. garnitúrák, ebédő-díva-nok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és díszítő munkákat, valamint szobák tapétázását, ugyszin'én a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legjutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2870

kárpitos és díszítő. 57-17

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei
hatodik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

Arany László munkái Sajtó alá rendezte *Kozma Andor*.
Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte *Négyesy László*.
Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte *Alexander Bernát*.
Tompa Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte *Lévay József*.
Vörösmarty Mihály munkái VI. kötet. Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál*.

A már előbb megjelent öt sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I., II. és III. kötet. Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes*.
Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte *Badies Ferencz*.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly*.
Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte *Zoltányi Irén*.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte *Ferenczi Zoltán*.
Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte *Váczy János*.
Kisfaludy Sándor munkái. I kötet. Sajtó alá rendezte *Heinrich Guszláv*.
Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte *Angyal Dávid*.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferencz*.
Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte *Erdélyi Pál*.
Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte *Frankói Vilmos*.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte *Koroda Pál*.
Gróf Széchenyi István munkáiból I. kötet. Sajtó alá rendezte *Berzeviczy Albert*.
Szigligeti Ede színművei I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte *Bayer József*.
Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte *Lévay József*.
Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte *Endrődi Sándor*.
Vörösmarty Mihály munkái I., II., III., IV. és V. kötet. Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál*.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent *Shakspeare* összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda
(Budapest, IV., Egyetem-u. 4.)